



ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní JUDr. Kateřinou Štěpánovou, Ph.D., ve věci

žalobce: H. C. T.
státní příslušnost Vietnamská socialistická republika
proti
žalovanému: Ministerstvo vnitra ČR, odbor azylové a migrační politiky
sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 11. 2022, č. j. OAM-250/LE-BA02-HA13-2022, o udělení mezinárodní ochrany,

takto:

- I. Žaloba se **zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení

Odůvodnění:

I. Specifikace věci

1. Žalobce se domáhá přezkumu v záhlaví specifikovaného rozhodnutí, jímž žalobci nebyl udělen azyl dle § 12, § 13, § 14 zákona číslo 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon o azylu“), a též bylo rozhodnuto o tom, že žalobci nelze udělit doplňkovou ochranu pro existenci důvodů předpokládaných § 15a zákona o azylu.

II. Skutková zjištění vycházející z obsahu správního spisu

2. Ze správního spisu se podává, že žalobce podal dne 20. 9. 2022 v České republice žádost o udělení mezinárodní ochrany.
3. V minulosti již žalobce na území České republiky o mezinárodní ochranu žádal, a to v roce 2005, přičemž rozhodnutím správního orgánu ze dne 3. 12. 2005 (č. j. OAM-2199/VL-07-05-2005) nebyla žalobci mezinárodní ochrana udělena v žádné ze svých forem, neboť jím (tehdy) uváděné důvody byly posouzeny jako ekonomické a žádost vyhodnocena jako podaná ve snaze o legalizaci pobytu na území České republiky.
4. K současné žádosti ze dne 20. 9. 2022 žalobce dne 23. 9. 2022 poskytl údaje, z nichž mj. vyplývá, že Vietnam opustil v roce 2004 za účelem podnikání. Uvedl, že má syna, jmenuje se D., narodil se v roce X, dále k němu uvedl „nezajímám se“. V České republice chce zůstat, aby mohl dohlédnout na syna. Též zde má bratra. Po 19 letech v České republice již ve Vietnamu nikoho nemá. S žalobcem byl proveden pohovor k jeho žádosti dne 3. 10. 2022, v jehož rámci žalobce sdělil, že Vietnam opustil již v roce 2004, kdy odjel za prací do České republiky. Od té doby navštívil zemi původu pouze dvakrát. Vietnam opustil s platným cestovním dokladem a za účelem podnikání. Od roku 2006 do roku 2016 měl v České republice povolen trvalý pobyt, avšak v období od 2012 do roku 2019 vykonával trest odnětí svobody. Trvalý pobyt byl žalobci ukončen z důvodu jeho trestné činnosti. Od doby propuštění z výkonu trestu pobývá na území České republiky nelegálně. Ve vlasti podnikal, při odjezdu neměl žádné problémy. V minulosti měl v České republice i rodiče, ti se však z důvodu stáří navrátili do Vietnamu. V České republice se pokoušel zlegalizovat si svůj pobyt, avšak bezvýsledně. Stávající postup mu poradili právníci a kamarádi. Do Vietnamu se nechce vrátit, neboť zde má svou rodinu, konkrétně syna a bratra. Syna viděl naposledy v roce 2008, kdy mu byly dva roky, nyní má asi sedmnáct či osmnáct let, před nástupem do výkonu trestu synovi hradil výživné určené soudem, po svém propuštění již nikoliv. Usuzuje, že syn ještě studuje a asi je zdravý, jistě to neví. Po propuštění z výkonu trestu pracoval brigádně.
5. Ve správním spise je žurnalizováno též rozhodnutí Krajského ředitelství policie hlavního města Prahy ze dne 9. 8. 2022, právní moc k 20. 8. 2022, jím bylo žalobci uloženo správní vyhoštění na dobu 2 let, jakož i rozhodnutí žalovaného o zajištění žalobce ze dne 21. 9. 2022, a to do 6. 1. 2023.
6. Jako podklady pro vydání rozhodnutí žalovaný shromáždil několik zpráv o Vietnamu týkajících se situace v zemi, poslední zohledňuje stav k červnu 2022. Konkrétně se jedná o Informaci mezinárodní organizace pro migraci (IOM) ze dne 15. 9. 2022: Přehled údajů o zemi původu za rok 2021, Vietnam; a Informaci OAMP ze dne 14. 6. 2022 týkající se bezpečností a politické situace v zemi, Vybrané otázky z oblasti občanských svobod a lidských práv, stav k červnu 2022.
7. Z informace CIS (Cizinecký informační systém) přítomné ve správním spise mj. vyplývá, že žalobce má syna, D. Č., narozeného X.

8. Ve správním spise se nachází i opis z evidence rejstříku trestů žalobce se dvěma záznamy. Naposledy byl žalobce odsouzen rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 9. 1. 2014, sp. zn. 41 T 16/2013, ve spojení s rozsudkem Vrchního soudu v Praze ze dne 2. 6. 2014, sp. zn. 11 To 44/2014, k trestu odnětí svobody nepodmíněně ve výměře 10 let, a to za trestný čin dle § 283 odst. 4 písm. d) zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, přičemž žalobce byl podmíněně propuštěn dne 25. 9. 2019 se stanovením zkušební doby do 25. 9. 2025. Dřívější odsouzení žalobce je na základě rozsudku Okresního soudu v Děčíně ze dne 19. 2. 2010 za trestný čin dle § 283 odst. 1 trestního zákoníku, s uloženým trestem ve výměře tři roky podmíněně. Žalobce byl amnestován.
9. Žalobce se s podklady rozhodnutí seznámil, přičemž nenavrhл žádné doplnění podkladů a neuvedl žádné další informace ke své žádosti o mezinárodní ochranu.
10. Žalovaný má v napadeném rozhodnutí za to, že tvrzeným důvodem žádosti o mezinárodní ochranu žalobce je legalizace jeho pobytu na území České republiky, neboť zde pozbyl pobytové oprávnění kvůli svému odsouzení pro trestnou činnost. V České republice chce dále zůstat, neboť zde má svého bratra a syna; návrat do země původu odmítá, neboť tam nic nemá. Žalovaný dospěl k závěru, že žalobce neuvedl žádné okolnosti svědčící pro pronásledování z důvodů předpokládaných v § 12 zákona o azylu nebo že by mu ve Vietnamu hrozila újma dle § 14a téhož zákona. Dále žalovaný konstatoval, že není důvod pro udělení azylu ve smyslu § 13 zákona o azylu, neboť žadatel nesplňuje důvody pro udělení této formy mezinárodní ochrany. Co se týče humanitárního azylu, konstatoval žalovaný, že žalobce se doposud o svého syna, u něhož neuvedl správně ani křestní jméno, nezajímal, nebyl o něm schopen uvést žádné bližší informace. Žalovaný dále poukázal na skutečnost, že žalobce se na území České republiky dopustil zvláště závažného zločinu nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a jedy ve spolupachatelství, za což byl odsouzen na 10 let odnětí svobody nepodmíněně. Dané trestné činnosti se dopustil v pokračování, nakládal s velkým množstvím látky (cca 16,4 kg sušeného konopí) a v organizované skupině, droga byla určena i pro vývoz do zahraničí. Žalovaný konstatoval, že tento zločin je nesporně zločinem vážným i z pohledu zákona o azylu, a proto byl dán důvod pro aplikaci jeho § 15a.

III. Obsah žaloby

11. Proti zamítavému rozhodnutí brojí žalobce včasnou žalobou, v níž navrhuje zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení.
12. Žalobce nejprve v obecné rovině napadá všechny výroky napadeného rozhodnutí, přičemž má za to, že žalovaný porušil zásadu materiální pravdy a nezjistil dostatečně skutkový stav. Dále namítá, že jsou naplněny důvody pro udělení humanitárního azylu, neboť v České republice má sociální vazby a chce být nablízku svému nezletilému synovi D.

IV. Stanovisko žalovaného

13. Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby. V písemném vyjádření odkázal na obsah spisu a napadeného rozhodnutí s tím, že na udělení humanitárního azylu není právní nárok.

V. Posouzení věci krajským soudem

Shodu s prvopisem potvrzuje M.R.

14. Krajský soud shledal žalobu přípustnou, podanou oprávněnou osobou (§ 65 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „ř. s.“) a včasnou (§ 72 odst. 1 ř. s.).
15. V přezkumném řízení soudním je soud povinen zkoumat, zda vydané rozhodnutí je zákonné a bezvadné. Základním pravidlem rozhodování správních soudů je přitom přezkum rozhodnutí správního orgánu na základě skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 ř. s.). Citované pravidlo odráží přezkumný charakter správního soudnictví. Rozhodování soudu totiž není dalším stupněm správního řízení.
16. V napadeném rozhodnutí krajský soud nezjistil takové vady, k nimž by byl povinen přihlédnout i bez návrhu nebo které by způsobovaly jeho nicotnost (srovnej § 76 odst. 2 ř. s.). O žalobě rozhodl krajský soud bez nařízení jednání v souladu s § 51 odst. 1 ř. s.
17. **Žaloba není důvodná.**
18. Předně je třeba ve shodě se žalovaným uvést, že žalobce netvrdil ve správním řízení žádné azylově relevantní důvody a z jeho výpovědi před správním orgánem je zřejmé, že žádost o azyl podal s cílem, aby mohl v České republice zůstat poté, kdy mu bylo zrušeno povolení k trvalému pobytu v návaznosti na jeho trestně-právní odsouzení za zvlášť závažný zločin. Též je nutno podotknout, že žalobce uplatnil žádost o mezinárodní ochranu měsíc poté, co bylo vydáno rozhodnutí o jeho správním vyhoštění.
19. Mezinárodní ochrana je přitom specifickým institutem sloužícím k ochraně osob před porušováním jejich základních práv v zemi původu a nikoliv k legalizaci pobytu. Skutečnost, že žalobce pozbyl povolení k pobytu na území České republiky a ve Vietnamu již nemá žádné vazby, rozhodně nelze obcházet požádáním o udělení mezinárodní ochrany. Ze všech okolností případu je přitom jednoznačné, že skutečným důvodem podání žádosti není obava z pronásledování nebo vážné újmy v zemi původu.
20. Žalobce v azylovém řízení nezmínil ničeho o tom, že by měl ve Vietnamu jakékoliv problémy nebo obavy z návratu. Nic konkrétního v tomto směru netvrdil ani v žalobě. V této souvislosti krajský soud upozorňuje na skutečnost, že obecnost žalobních bodů nevede k jejich neprojednatelnosti, avšak předurčuje míru obecnosti soudního přezkumu (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 6. 2005, č. j. 7 Afs 104/2004-54; ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008-78; či ze dne 18. 7. 2013, č. j. 9 Afs 35/2012-42). Žalobce netvrdí konkrétní dopad vznášených porušení do jeho veřejně subjektivních práv. Míra precizace žalobních bodů do značné míry předurčuje, jaké právní ochrany se žalobci u soudu dostane. Čím je žalobní bod obecnější, tím obecněji k němu správní soud přistoupí a posoudí ho (rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008-78, č. 2162/2011 Sb. NSS).
21. Krajský soud na vznášené žalobní body proto reaguje toliko tak, že v napadeném rozhodnutí či v postupu žalovaného předcházejícímu jeho vydání neshledal porušení základních zásad správního řízení vymezených v § 2 až § 8 správního řádu a žalovaný svůj

závěr absenci azylově relevantních důvodů odůvodnil s ohledem na skutkové okolnosti věci zcela dostatečně a přezkoumatelně. Žalovaný též pracoval s aktuálními informacemi o Vietnamu.

22. Pro úplnost krajský soud dodává, že ze správního spisu a z odůvodnění napadeného rozhodnutí (poslední odstavec čtvrté strany a první odstavec strany páté) vyplývá, že hodnocení bezpečnostní situace ve Vietnamu provedené žalovaným vyhovuje požadavkům uvedeným v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 7. 2008, č. j. 5 Azs 55/2008-71, podle něhož „informace o zemi původu musí být v maximální možné míře (1) relevantní, (2) důvěryhodné a vyvážené, (3) aktuální a ověřené z různých zdrojů, a (4) transparentní a dohledatelné.“
23. Nelze dále odhlédnout od skutečnosti, že žalobce byl se zprávami o poměrech náležitě a ve vietnamském jazyce seznámen, přičemž žádné výhrady k jejich obsahu nevznikly, žádné doplnění dokazování nenavrhoval a další skutečnosti ke své žádosti netvrdil.
24. Žalovaný své rozhodnutí též dostatečně individualizoval. Azylový příběh nabízený žalobcem žalovaný posoudil dostatečným způsobem a ve světle obsahu správního spisu. Za situace, kdy žalobce žádné azylově relevantní důvody netvrdil a ani z uvedených zpráv se nepodává, že by snad žalobci mělo hrozit pronásledování nebo vážná újma ve smyslu § 12 a § 14a zákona o azylu, považuje krajský soud odůvodnění napadeného rozhodnutí ve věci za dostačující.
25. Stejně tak žalobce neuvedl ničeho azylově relevantního pro případnou aplikaci § 13 zákona o azylu.
26. Co se týče doplňkové ochrany, žalovaný v duchu judikatorně ustálených pravidel (srovnej za všechny například rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 12. 2017, č. j. 6 Azs 309/2016-28) aplikoval § 15a odst. 1 písm. b) zákona o azylu a jím předpokládaný termín „vážný zločin“. Tento pojem vyložil žalovaný i s přihlédnutím k významu, jaký mu přikládá směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/95/EU (kvalifikační směrnice) a Úmluva o právním postavení uprchlíků publikovaná pod č. 208/1993 Sb., a též ve vazbě na individuální okolnosti případu žalobce (srovnej strana 8-10 napadeného rozhodnutí).
27. V projednávané věci žalovaný odkázal na trestně-právní odsouzení žalobce, přičemž přihlédl a hodnotil i další relevantní okolnosti týkající se žalobce z hlediska požadavku souladnosti svého rozhodnutí s kvalifikační směrnicí, konkrétně závažnost trestného činu a výši trestu za něj uloženou, míru účasti žalobce na trestné činnosti, společenskou škodlivost, mezistátní přesah nekalé činnosti žalobce, množství látky, s níž žalobce disponoval, apod. Ani těmito úvahám žalovaného není co vytknout.
28. Pokud jde o námitky žalobce ve vztahu k výroku o neudělení azylu z humanitárních důvodů podle § 14 zákona o azylu, nutno zdůraznit, že tento důvod azylu je třeba vnímat jako výjimečný a zároveň subsidiární. Pripadá v úvahu tehdy, jestliže není zjištěn důvod pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu, a to v případě hodném zvláštního zřetele.

29. Dle informací poskytnutých žalobcem k žádosti o mezinárodní ochranu, tento má v České republice syna, jehož označuje jako D. (žalovaný přitom zjišťuje, že syn se jmenuje D.), přičemž uvádí, že se o něj nezajímá. Závěrem však již uvádí, že na syna chce v České republice dohlédnout. Již tyto důvody žádosti o humanitární azyl by bylo lze dle názoru krajského soudu hodnotit přinejmenším jako „podivné či nekoherentní“. V pohovoru k žádosti žalobce není schopen specifikovat aktuální věk syna či hodnověrně uvést, zda syn studuje a případně jaký obor, či jaký je jeho zdravotní stav. Syna neviděl od roku 2008. Symbolické výživné pro syna ve výši 1 000 Kč měsíčně, které v minulosti stanovil soud, po svém propuštění z výkonu trestu nehradí.
30. Krajský soud nemůže než konstatovat, že se žalovaný v napadeném rozhodnutí zabýval i touto formou azylu, přičemž ve vztahu k výroku podle § 14 zákona o azylu zcela správně uvedl, že po posouzení případu žalobce neshledal důvody k jeho udělení. Krajský soud dodává, že zákon nestanoví žádné podmínky pro udělení humanitárního azylu, ponechává rozhodnutí jen na volné úvaze správního orgánu, a proto je soud oprávněn zkoumat toliko to, zda se i touto otázkou správní orgán zabýval. Podle názoru soudu dané povinnosti žalovaný dostál.
31. Důvody hodné zvláštního zřetele, jejichž zjištění je předpokladem pro udělení této formy azylu, nejsou v zákoně o azylu definovány. Nutno však dovodit, že snaha po legalizaci pobytu z důvodu „dohlédnutí“ na téměř zletilého syna, jehož křestní jméno žalobce není schopen správně sdělit, jehož viděl naposledy v jeho dvou letech a jehož aktuální věk není schopen žalobce určit, stejně tak jako skutečnost, zda studuje, případně jaký obor, či zda je zdravý, nehledě na skutečnost, že dlouhodobě neplní zákonnou vyživovací povinnost, může sice být určitým důvodem, možná pochopitelným, avšak nikoliv natolik závažným a naléhavým, aby bez přistoupení dalších okolností zvláštního zřetele hodných, mohl být vnímán jako výjimečný, tedy zvláštního zřetele hodný ve smyslu § 14 zákona o azylu. Stejně platí o tvrzení, že žalobce má v České republice bratra, k němuž rovněž neuvedl ničeho bližšího.
32. Krajský soud takto neshledal pochybení v postupu žalovaného při zjišťování důvodů pro udělení humanitárního azylu, jeho právní závěry ve vztahu k výroku rozhodnutí podle § 14 zákona o azylu považuje za odpovídající platné právní úpravě. Žalovaný totiž své rozhodnutí v tomto směru řádně individualizoval a posoudil neudělení azylu podle daného ustanovení v mezích stanovených zákonem (v podrobnostech srovnej zejména rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 4. 2004, č. j. 4 Azs 47/2004-60).
33. Závěrem krajský soud pro úplnost toliko doplňuje, že neshledal skutečnosti, které by svědčily o případné hrozbě újmy žalobci spočívající v ohrožení jejího života či vystavení mučení nebo nelidskému či ponižujícímu zacházení a trestání v případě jeho návratu do země původu.
34. Krajský soud považuje za potřebné uzavřít, že v případě žalobce lze důvodně předpokládat, že o udělení mezinárodní ochrany požádal pouze proto, aby legalizoval svůj pobyt na území České republiky a vyhnul se tak nucenému návratu. To názorně dokumentuje jeho sdělení před správním orgánem, kdy uvedl, že mu postup (tj. podání žádosti o mezinárodní ochranu) poradili právníci a kamarádi. Krom toho, že se z popsání jednání prýští

účelovost, krajský soud považuje za nutné opakovaně zdůraznit, že prostřednictvím azylového řízení nelze žádat o legalizaci pobytu v České republice, neboť pro takový účel obsahuje právní řád České republiky jiné nástroje předpokládané zákonem č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (srovnej např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 11. 2004, č. j. 7 Azs 117/2004-57). Mezinárodní ochrana je specifický institut sloužící jako ochranný štít lidem, kteří byli ve své vlasti pronásledováni či ohroženi vážnou újmou, nikoliv univerzálním nástrojem pro legalizaci pobytu. Pokud má žalobce zájem setrvat v České republice a žít zde, je zapotřebí, aby o to usiloval prostřednictvím institutů zákona o pobytu cizinců.

V. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

35. Z výše uvedených důvodů krajský soud žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
36. O náhradě nákladů řízení rozhodl krajský soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s.; žalobce v řízení úspěšný nebyl a žalovanému podle obsahu spisu nad rámec jeho běžné úřední činnosti v řízení žádné náklady nevznikly. Krajský soud proto žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení nepřiznal.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu.

Nejvyšší správní soud kasační stížnost proti tomuto rozsudku odmítne pro nepřijatelnost, pokud nebude svým významem podstatně přesahovat vlastní zájmy stěžovatele.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ostrava 28. února 2023

JUDr. Kateřina Štěpánová, Ph.D.
samosoudkyně